

Infermeria, referent en salut pediàtrica:

L'equip de pediatria del CAP Josep Alsina i Bofill de Palafrugell, àrea bàsica de salut que pertany al Baix Empordà i que és gestionada per Serveis de Salut Integrats del Baix Empordà, incorpora un canvi en el seu model d'atenció a la infància, on infermeria passa a liderar el seguiment i desenvolupament dels infants de les poblacions assignades: Pals, Mont-ras, Llofriu, Esclanyà, Torrent, Regencós, Begur i Palafrugell.

Des de l'àmbit d'atenció primària de tots els serveis de pediatria de Catalunya, es treballa de la mà del *protocol d'activitats preventives i de promoció de la salut a l'edat pediàtrica*, el qual forma part de l'estratègia global del Govern, d'innovació de l'atenció primària i comunitària, i concretament del Pla estratègic d'ordenació de la pediatria a l'Atenció Primària, amb la seva última revisió a finals del 2008.

Aquest protocol ens parla de la importància dels consells als infants i l'adquisició d'hàbits saludables des d'aquesta etapa primerenca, la infància, i ens descriu les activitats a portar a terme amb el quadre de visites que en descriu, amb intervenció per igual de pediatra i infermera referents.

És a partir de 2017 que els Serveis de Salut Integrats del Baix Empordà coneix i posa la mirada en un nou model que neix l'any 2013. Un model gestat a partir d'un grup de treball de pediatres, infermeres pediàtriques i de salut comunitària (programa infància en salut).

Es tracta d'un model organitzatiu assistencial basat en aquest protocol de la Generalitat però amb l'objectiu d'impulsar el desenvolupament de les competències dels professionals de pediatria i consolidar

infermeria com a porta d'entrada al sistema i com a referent de salut per a la població, principalment orientant la intervenció cap a la promoció de la salut i prevenció de la malaltia.

El primer centre a portar-ho a la pràctica és Castelldefels, centre d'Atenció Primària Can Bou.

En aquest canvi de model el/la pediatra passa a ser consultor/a en aquells casos que infermeria derivi, i pot dedicar més atenció diagnòstica i de tractament als infants que ho requereixin i major dedicació al pacient crònic. Així mateix, posa en valor les competències de la Infermeria Comunitària, que passa a ser referent pels infants i les seves famílies, liderant des de la consulta el seguiment i desenvolupament de l'infant.

El 2018 es fa un primer contacte amb la direcció del projecte i s'estableix ja un vincle motivacional per part d'alguns treballadors de l'entitat. L'interès fa que poc després es comenci a treballar per definir una estratègia de formació i de redisseny dels equips de pediatria per poder-ho fer realitat en els nostres centres: Palamós, Torroella, la Bisbal i Palafrugell.

Es crea una comissió de treball amb diferents professionals

representants del servei per remodelar-nos amb una estructura sòlida i de consens de criteris comuns. En la comissió es treballa per reorganitzar i avaluar un calendari de revisions en què la majoria són assumides per infermeria, crear un pla de formació intern i extern (rotacions amb pediatra, sessions clíniques, formació externa amb equip de Can Bou) i fer un disseny de plantilles de revisions adaptades a cada franja d'edat.

El març de 2020, dues setmanes abans de la declaració de l'Estat d'alarma i el confinament domiciliari, l'equip de pediatria de Palafrugell, com a primer equip de primària dins l'entitat, adoptem el nou model.

El nostre equip d'infermeria de Palafrugell compta amb molts anys d'experiència dins el servei, fet que ens va donar una seguretat i cohesió molt importants per engrescar-nos plegades i començar a integrar diversos canvis en la nostra dinàmica.

Un seguit de canvis que van implicar, en primer lloc, ampliar personal amb una infermera més dins l'equip i així passar a ser 1-1, 4 infermeres per 4 cupos de pediatria.

Per altra banda, vam tenir un any previ a adoptar el model molt més actiu en formació: sessions clíniques més completes on intervenien els diferents serveis: oftalmologia, rehabilitació, endocrinologia, hospitalització, nefrologia, etc... Paral·lelament, es va generar un calendari de rotacions per tal de tenir 6 setmanes cadascuna de les infermeres per passar consulta conjuntament amb els diferents pediatres de l'equip amb la

finalitat d'entrenar ulls, orelles i mans a exploracions que no teníem tan entrenades.

Aquesta formació es va complementar amb una formació externa "d'atenció a l'infant", liderada per l'equip de pediatria Can Bou en base a la seva experiència i la seva guia d'infermeria.

Un tercer canvi, molt notori, va ser reorganitzar les nostres agendes, tant per coincidir en la major part dels torns amb el pediatre referent (de l'equip), com en el redisseny de les franges de temps per revisió (dedicàriem 30 minuts a algunes de les revisions que havien de ser més completes, a d'altres els atorgàriem franges més estretes, i finalment les comunes amb els pediatres serien les mínimes).

I un quart canvi, que donava significat a totes les anteriors: l'atenció amb el nou format, amb unes plantilles noves, amb una intervenció més completa,

assumint algunes derivacions, aprenent a discernir la normalitat de la no normalitat, construint una nova relació amb els nostres pediatres i famílies dins la consulta.

Tota una proposta de canvi engrescadora que, d'entrada, ens va provocar certa por i respecte, i que ara que podem avaluar-la amb un any i mig de maduresa en el projecte, podem observar tot el que ens aporta com a professionals, millora en qualitat assistencial, en reorganització d'equip, etc... i els beneficis són molts. De la mateixa manera, ens aporta una experiència crítica, de manera que podríem recomanar a altres equips com millorar. Un acostament a la família, a la qual podem dedicar més espai de puericultura-acompanyament, i on es construeix una relació més estreta i de confiança. Un format que ens convida a estar més actives, ampliant funcions i capacitats. Un format que ara també ens aporta una visió crítica, amb la qual recomanar i engrescar equips en un futur.

